

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing

**Nr. 2023/01
van 7 februari 2023**

Inzake <ouder> optredend als wettige vertegenwoordiger van <leerling>, wonende <adres>
Verzoekende partij,

Tegen <schoolbestuur>, schoolbestuur van de <school>, <adres>,
Verwerende partij.

Met een verzoekschrift van 20 januari 2023 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de ontbinding van de inschrijving van <leerling> door de <school>, <adres>.

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. <leerling> is sinds 17 oktober 2022 als zittende leerling ingeschreven in de <school>, <adres>. <leerling> beschikt over een verslag dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs.

1.2. <school> ontbindt op 13 december 2022 de inschrijving van <leerling> en bezorgt de verzoekende partij een mededeling en motivering van de ontbinding.

1.3. Met een verzoekschrift van 20 januari 2023 heeft <ouder> klacht ingediend tegen de ontbonden inschrijving van <leerling> door de <school> voor het schooljaar 2022-2023.

De verzoekende partij schrijft in haar verzoekschrift dat haar zoon sinds 17 oktober 2022 onder ontbindende voorwaarde ingeschreven is in <school>. Ze is verontwaardigd over het feit dat de school beslist heeft om de inschrijving te ontbinden. De verzoekende partij had de hulp ingeroepen van het Steunpunt voor Inclusie om te bewaken dat <leerling> alle kansen zou krijgen binnen een inclusief traject op school. Volgens de verzoekende partij werd geen volwaardig traject, waarbinnen redelijke aanpassingen konden geëvalueerd en geherformuleerd worden, gelopen. Nog vóór het eerste overleg met alle partijen kon plaatsvinden, kreeg de verzoekende partij van het CLB de boodschap dat er een plaats was voor <leerling> in het buitengewoon onderwijs. Op 7 november 2022 vond het eerste overleg plaats en tijdens dit overleg gaf de school vooral aan wat niet goed liep met <leerling> en ze bracht een mogelijke start in het buitengewoon onderwijs type 2 ter sprake. Verder werden een aantal

redelijke aanpassingen besproken die de school zou toepassen. De verzoekende partij stelde voor om eind november terug samen te komen voor een evaluatie. De school vond dit te vroeg en stelde voor om het volgend overleg op 12 december 2022 te houden. Vooraleer die datum aangebroken was heeft de school nog geprobeerd het overleg te vervroegen en de school stelde voor het overleg te houden zonder de medewerker van het Steunpunt voor Inclusie. De verzoekende partij was hier niet mee akkoord. Tijdens het overleg op 12 december 2022 was de CLB-medewerker voor het eerst aanwezig. Op basis van de observaties van de CLB-medewerker in de klas concludeerde ze dat <leerling> het op dat moment goed deed in de klas, zoals alle andere kinderen van zijn klas sloot hij aan bij een klasgesprek. Ook wat het leren betreft, stelde ze vast dat hij nog steeds op het niveau van zijn klasgenoten stond. Volgens de school berust dat eerder op toeval en teert <leerling> op thuis aangeleerde dingen. De verzoekende partij stelde tijdens het overleg vast dat de redelijke aanpassingen die voorgesteld waren op het vorig overleg niet waren toegepast.

De verzoekende partij haalt aan dat de school in gebreke bleef voor volgende zaken: verslagen van de vergaderingen, een olijsting van de redelijke aanpassingen, een IAC, algemene info die aan elke nieuwe leerling wordt meegegeven, een account op smartschool, een Bingel-account, een rapport en elke vorm van communicatie. Dit geeft de verzoekende partij niet het gevoel dat de school geprobeerd heeft om het inclusieve traject te doen slagen.

Op 14 december 2022 heeft de verzoekende partij per aangetekend schrijven de beslissing van de ontbinding van de inschrijving ontvangen.

De verzoekende partij wenst dat <leerling> zijn schoolcarrière kan verderzetten in de <school>.

De verzoekende partij voegde bij haar verzoekschrift de brief die ze van de school ontvangen heeft met de motivering van de ontbinding.

1.4. Op 6 februari 2023 heeft de verwerende partij haar verweerschrift overgemaakt aan de Commissie inzake Leerlingenrechten.

De verwerende partij bezorgde de brief die ze had verstuurd naar de ouders met de beslissing over de ontbinding van de inschrijving, de motivering van de ontbinding en het document 'mededeling van de ontbinding van de inschrijving'. In de brief aan de ouders staat dat - op basis van de vaststellingen doorheen de afgelopen periode en het overleg van 12 december 2022 - de school concludeert dat de noodzakelijke aanpassingen voor een individueel aangepast curriculum onredelijk zijn. De school heeft bijgevolg beslist om de inschrijving van <leerling> te ontbinden. De motivering van de ontbinding bevat het tijdspad, de genomen maatregelen en de afweging van de proportionaliteit van de aanpassingen.

In het tijdspad zijn de overlegmomenten en acties opgesomd vanaf 14 oktober 2022 tot 12 december 2022. De aanleiding van het laatste overleg van 12 december 2022 was het overlopen van de noodzakelijke aanpassingen en het feit dat de mama van <leerling> aangaf dat ze het gemeenschappelijk curriculum wenst na te streven, zodat <leerling> een getuigschrift basisonderwijs zou kunnen behalen.

Bij de olijsting van de maatregelen verwoordt de school telkens in welke fase van het zorgcontinuüm zich de maatregel bevindt, welk effect dit heeft op <leerling> en hoe dit al dan niet werd bijgestuurd. De school stelt dat de aanpassingen die ze treft voor <leerling> onvoldoende zijn. Ervoor zorgen dat hij zich goed voelt in de klasgroep en hem tot leren te brengen vraagt meer dan de school hem kan bieden. De school heeft maatregelen genomen om <leerling> leerwinst te laten maken. De school stelt vast dat ze in een klas met 21 kinderen onvoldoende tegemoet kunnen komen aan zijn nood aan een prikkelarme en gestructureerde omgeving. De maatregelen zorgden niet voor een participatie van <leerling> aan het klasgebeuren. De enige setting waarin enige leerwinst kon worden behaald is bij individuele begeleiding en dan nog is succes niet gegarandeerd.

De proportionaliteit van de aanpassingen werd afgewogen aan de hand van de indicatoren uit het protocol van 19 juli 2007 betreffende het begrip redelijke aanpassingen, waarnaar in het M-decreet wordt verwezen.

De school heeft beslist om de inschrijving te ontbinden. De noodzakelijke aanpassingen laten niet toe om het gemeenschappelijk curriculum te volgen en zijn disproportioneel met het volgen van een IAC in deze school.

1.5. Het CLB bezorgde een toelichting op 6 februari 2022.

Het CLB geeft een olijsting van haar acties tijdens de inschrijving onder ontbindende voorwaarde. <leerling> werd ingeschreven op 17 oktober 2022. <school> heeft het CLB hier onmiddellijk van op de hoogte gebracht en het CLB heeft aangegeven dat er in samenwerking met het ondersteuningsnetwerk gekeken moest worden welke aanpassingen voor <leerling> noodzakelijk waren.

Op 24 oktober 2022 vond een overleg plaats tussen de school en het CLB omdat de klasjuf aangaf dat het moeilijk liep in de klas met <leerling>. Toen werden er een aantal afspraken gemaakt met het oog op het bewerkstelligen van de participatie van <leerling> op school. Ook werd er afgesproken dat er een nieuw oudergesprek gepland zou worden waar het Steunpunt voor Inclusie op uitgenodigd zou worden en dat het CLB contact zou opnemen met het vorig CLB om zicht te krijgen op het traject dat zij met <leerling> en de ouders gelopen hebben. Het CLB heeft dezelfde week contact opgenomen met het vorige betrokken CLB en een telefonisch overleg gehad. Tijdens dit overleg werd aangegeven dat er mogelijks nog een plaats was in type 2 op <school2>. Het CLB heeft dan onmiddellijk telefonisch contact opgenomen met de <school2> om dit na te gaan. Er was kans dat er plaats zou zijn voor <leerling>. Het CLB heeft geprobeerd de ouders van <leerling> telefonisch te bereiken, maar dit is niet gelukt. Het CLB heeft hierop de <school> gecontacteerd en gevraagd of zij aan de ouders deze plaats wilden voorstellen. De ouders hebben daar aangegeven niet op deze plaats te willen ingaan en rond dit onderwerp geen contact te willen hebben met het CLB.

Op 21 november 2022 is het CLB gaan observeren in de klas om zicht te krijgen op de bezorgdheden van de school. Nadien werd door de <school> in samenspraak met het CLB een mail gestuurd naar de ouders en het Steunpunt voor Inclusie met de vraag naar een nieuw overleg om de proportionaliteit van de noodzakelijke aanpassingen te bespreken. Het overleg kon pas op 12 december 2022 gepland worden, door miscommunicatie en meerdere agenda's die bij elkaar gelegd moesten worden.

Op 29 november 2022 vond een overleg plaats met de school waarin de toegepaste maatregelen en hun effect werden besproken. Dezelfde dag heeft het CLB telefonisch contact opgenomen met het Steunpunt voor Inclusie. In dit telefoongesprek werd vermeld dat de ouders gevraagd hadden of het M-verslag van <leerling> herbekeken kon worden.

Op 1 december 2022 kreeg het CLB een overzicht van de school met de maatregelen die zij toepassen voor hem en op welke manier zij <leerling> zo goed als mogelijk proberen te laten participeren op school.

Op 12 december 2022 vond het geplande overleg plaats waarop de school, de ouders, het Steunpunt voor Inclusie, het ondersteuningsnetwerk en het CLB aanwezig zijn. Hier werd opnieuw besproken hoe <leerling> het op school deed en welke bezorgdheden de school had, omdat ze merken dat ze geen antwoord konden bieden op zijn noden en onderwijsbehoeften.

Op 13 december 2022 werd door de school een klassenraad georganiseerd, waarop het CLB werd uitgenodigd. Het CLB zag dat het zelfs met alle aanpassingen die de school deed, moeilijk was om <leerling> te laten participeren in de klas. Het welzijn en welbevinden van <leerling> werd

meegenomen in dit gesprek. Ondanks de ervaring die de <school> heeft met kinderen met zorgbehoeften, waaronder kinderen met een M-verslag, kon de school onvoldoende tegemoet komen aan de noden van <leerling>. De <school> beslist om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

Op 14 december 2022 werd de beslissing om de inschrijving van <leerling> te ontbinden gecommuniceerd. Het CLB werd via mail op de hoogte gebracht. De ouders ontvingen hierover een aangetekende brief. In dit aangetekend schrijven werd benadrukt dat de ouders de school en/of het CLB mochten contacteren indien ze hulp wensten bij het zoeken van een andere school.

In de week van 19 december 2022 nam het CLB telefonisch contact op met de ouders omdat zij niets meer hadden laten weten na het ontvangen van de aangetekende brief over de ontbinding van de inschrijving. De ouders waren nog niet op zoek gegaan naar een andere school voor <leerling> en wensten hierbij hulp van het CLB. Het CLB stuurde ook een mail naar het Steunpunt voor Inclusie om te bevragen of ze konden samenwerken in de zoektocht naar een andere school en om deze overstap goed te laten verlopen. Deze mail bleef onbeantwoord.

Op 9 januari 2023 nam het CLB contact op met ongeveer 15 verschillende basisscholen in de omgeving van het gezin. Zes scholen hadden plaats in het eerste leerjaar. Het CLB heeft dit dezelfde dag telefonisch aan de verzoekende partij laten weten en bezorgde haar een lijst van deze scholen per e-mail.

Dit werd eveneens gecommuniceerd aan het Steunpunt voor Inclusie.

Ook op latere tijdstippen contacteerde het CLB de verzoekende partij en het Steunpunt voor Inclusie om te helpen zoeken naar een nieuwe school.

Op 24 januari 2023 ontvingen de <school> en het CLB een mail van het Steunpunt voor Inclusie met de melding dat de ouders klacht hadden ingediend bij de Commissie inzake Leerlingenrechten. Ze lieten eveneens weten dat <leerling> school zal blijven lopen in de <school> tot er een uitspraak is van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

1.6. De LOP-deskundige bezorgde een toelichting op 1 februari 2022.

<leerling> werd 9 mei 2022 tijdens de reguliere aanmeldperiode bij 3 scholen aangemeld voor buitengewoon lager onderwijs type 2. Dit resulteerde bij de 3 scholen in een mededeling van niet-gerealiseerde inschrijving, en een plaats op de wachtlijst.

Op 23 september 2022, tijdens de periode van de vrije inschrijvingen, werd <leerling> in 'Meld je aan' opnieuw aangemeld bij dezelfde 3 scholen voor buitengewoon lager onderwijs type 2. Het resultaat bleef hetzelfde: een mededeling van niet-gerealiseerde inschrijving en behoud van plaats op de wachtlijsten.

Er kon geen aanmelding of inschrijving gevonden worden voor <leerling> in 'Meld je aan' voor de <school>.

De <school> heeft de mededeling van niet-gerealiseerde inschrijving en de motivatie van de beslissing tot ontbinding van de inschrijving van <leerling> aan het LOP bezorgd op 13 december 2022.

Het is een LOP-afspraken dat de scholen 'Meld je aan' van het lopende schooljaar in orde houden tot 31 december. In principe had de <school> <leerling> dus in het systeem moeten stoppen op het moment dat hij in oktober onder ontbindende voorwaarde werd ingeschreven.

2. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De klacht inzake de niet-gerealiseerde inschrijving is naar de vorm en binnen de termijn regelmatig ingesteld.

3. Over het procedureverloop

3.1. Er werden geen leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten gewraakt.

3.2. De verzoekende partij, de verwerende partij en de LOP-deskundige werden per e-mail van 30 januari 2023 geïnformeerd over de zitting van 7 februari 2023 van de Commissie inzake Leerlingenrechten.

3.3. De verzoekende partij verschijnt ter zitting, bijgestaan door een medewerker van het Steunpunt voor Inclusie.

De verzoekende partij verklaart ter zitting dat ze het jammer vindt dat ze een klacht moest indienen bij de Commissie inzake Leerlingenrechten. Het ging stroef van in het begin. De verzoekende partij voelde dat de school inschreef omdat het moest en niet omdat ze het wilde. De verzoekende partij heeft tot op heden nog steeds geen toegang tot Smartschool en ook niet tot Bingel. Ook het communiceren verliep moeilijk. Na één week besliste de school dat <leerling> van klas moest veranderen en dat hij een nieuwe juf zou hebben. De verzoekende partij moest dit van een andere juf na schooltijd vernemen. De verzoekende partij vraagt zich af welke kansen <leerling> heeft gekregen in die eerste week met die eerste juf. Het gevoel van de verzoekende partij was nooit ok, het is altijd een gevecht geweest.

<leerling> is anderhalve maand later gestart op school, omdat de verzoekende partij geen school voor hem vond. Toch kon hij mee met het tempo van de klas.

De medewerker van het Steunpunt voor Inclusie vult aan dat ook voor hen de communicatie met de school niet vlot verliep. Ze stuurden herhaaldelijk een mail om een opstartgesprek te bekomen. Telkens werd hals over kop beslist om het gesprek te verplaatsen. De school probeerde om de gesprekken zonder het Steunpunt te laten doorgaan, hoewel zij vertrouwenspersoon is voor de verzoekende partij. Het CLB is te laat betrokken. Het CLB heeft in de klas <leerling> geobserveerd, zonder dat de verzoekende partij hiervan op de hoogte was. Dit observatiemoment was goed verlopen. De medewerker verklaart nog dat er geen sprake is van een IAC. De verzoekende partij ontving ook geen verslag van de gevoerde gesprekken over de redelijke aanpassingen. Er is weinig tot geen communicatie, <leerling> zit op school, maar de verzoekende partij weet niet wat hij daar doet. <leerling> is beginnen lezen, hij is geen kind voor type 2 onderwijs.

Bij het eerste overleg had de medewerker van het Steunpunt een goed gevoel. Bij het tweede gesprek, waar het de bedoeling was om de redelijke aanpassingen te evalueren, bleek dat heel wat door de verzoekende partij voorgestelde aanpassingen niet werden toegepast.

In het laatste overleg werd er door de school niets genoteerd. Twee dagen later heeft de verzoekende partij een aangetekend schrijven van de ontbinding in de bus gevonden, hier was vooraf geen enkele communicatie rond.

Toen het CLB de verzoekende partij opbelde om een andere school te helpen zoeken, heeft ze niet opgenomen, omdat ze tijd nodig had om het nieuws van de ontbinding te verwerken.

3.4. De verwerende partij is op de zitting aanwezig.

De verwerende partij verklaart ter zitting dat ze op 17 oktober met het CLB de beginsituatie hebben bekeken en het IAC hebben opgestart. <leerling> is inderdaad, in overleg met de twee leerkrachten en het CLB, van klas veranderd, omdat de leerkracht van de andere klas meer expertise heeft. De verwerende partij wilde hiermee niet te lang wachten om geen tijd te verliezen. Ondanks alle

maatregelen en aanpassingen was er weinig participatie met de klas. Enkel de eerste twee uren van de dag was dit mogelijk. Er moesten veel momenten ingelast worden om <leerling> tot rust te laten komen.

Het klopt dat de verwerende partij het overleg vroeger wilde inplannen, omdat er nood was om sneller samen te kijken welke aanpassingen er nog nodig zijn, wat kan de verwerende partij nog meer doen.

Er zijn verslagen gemaakt van alle overlegmomenten. De verwerende partij heeft niet de gewoonte om deze spontaan mee te geven aan de ouders. Als de verzoekende partij hiernaar gevraagd had, dan had ze die gekregen.

<leerling> boekt niet genoeg leerwinst, er is weinig participatie. Hij heeft nood aan structuur en voorspelbaarheid.

De verzoekende partij had aangegeven dat ze tot een gemeenschappelijk curriculum wilde komen, terwijl het IAC al moeilijk liep. Bij een gemeenschappelijk curriculum wordt het niveau opgetrokken en valt de begeleiding weg, de verwerende partij zag dit niet als haalbaar.

3.5. Het CLB is niet aanwezig op de zitting.

3.6. De LOP-deskundige is op de zitting aanwezig.

Zij geeft een samenvatting van wat ze eerder schriftelijk aan de Commissie inzake Leerlingenrechten bezorgde.

4. Over de gegrondheid van de klacht inzake de weigering tot inschrijving

4.1. Artikel 37undecies §2 van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat een schoolbestuur een leerling die beschikt over een verslag dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs, onder ontbindende voorwaarde inschrijft.

Hetzelfde artikel bepaalt dat de school binnen een redelijke termijn na de inschrijving een overleg organiseert met de ouders, de klassenraad en het centrum voor leerlingenbegeleiding, over de aanpassingen die nodig zijn om de leerling studievoortgang te laten maken op basis van een individueel aangepast curriculum.

Uit de voorgelegde stukken en de hoorzitting is op te maken dat er bij de afweging van de redelijkheid van de aanpassingen schoolintern overleg en overleg met externe deskundigen plaatsvond.

De Commissie oordeelt dat de ouders onvoldoende werden betrokken bij het proces van de afweging van de redelijkheid van de aanpassingen. Zij is van oordeel dat het meer betrekken van de ouders een meer inhoudelijke impact had kunnen hebben op de afweging.

4.2. Artikel 37undecies §2 van het Decreet Basisonderwijs bepaalt dat de school op basis van het overleg met de ouders, de klassenraad en het centrum voor leerlingenbegeleiding, binnen een redelijke termijn na de inschrijving en uiterlijk binnen 60 kalenderdagen na de effectieve start van de lesbijwoning beslist of de aanpassingen die de leerling nodig heeft proportioneel dan wel disproportioneel zijn.

Uit de voorgelegde stukken en de hoorzitting is op te maken dat de school de noden van <leerling> in kaart heeft gebracht. In haar afweging stelt de verwerende partij dat <leerling> nood heeft aan individuele begeleiding om tot leren te komen.

Uit de voorgelegde stukken en de hoorzitting is niet op te maken dat de school een afweging ten gronde heeft gemaakt over de proportionaliteit van de maatregelen nodig om <leerling> een individueel aangepast curriculum te laten volgen.

De Commissie inzake Leerlingenrechten merkt op dat geen enkele onderwijsinstelling individuele begeleiding kan aanbieden. Daarom meent de Commissie inzake Leerlingenrechten dat onvoldoende onderzocht werd of <leerling> ook leerwinst kan boeken zonder constante individuele begeleiding. De Commissie inzake Leerlingenrechten is bijgevolg van oordeel dat een fundamenteel element ontbreekt in de overweging van de redelijkheid van de aanpassingen. Er wordt niet aangetoond dat het volgen van een individueel aangepast curriculum niet mogelijk is voor <leerling> op basis van de onredelijkheid van de aanpassingen.

Bijgevolg is de Commissie inzake Leerlingenrechten van oordeel dat er niet is voldaan aan de voorwaarden van het Decreet Basisonderwijs om de inschrijving van <leerling> te ontbinden.

4.3. In de onderhavige zaak hebben zich geen feiten of handelingen voorgedaan die de Commissie inzake Leerlingenrechten ertoe noopt aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming een terugvordering of inhouding van werkingstoelagen te adviseren.

Het niet uitvoeren van deze uitspraak in deze zaak kan aanleiding geven tot een advies aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming tot een terugvordering of inhouding van de werkingstoelagen.

BESLISSING

Gelet op het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals gewijzigd, inzonderheid artikelen 37*octies* tot en met 37*duodevicies*;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 27 september 2022 betreffende de Commissie inzake Leerlingenrechten, zoals gewijzigd;

Gelet op het ministerieel besluit van 4 maart 2003 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten zoals gewijzigd;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 11 juni 2012;

Na beraadslaging

Met eenparigheid van stemmen,

Enig artikel

De klacht van 20 januari 2023 inzake de ontbonden inschrijving van <leerling> door de <school>, <adres> is ontvankelijk en gegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel op 7 februari 2023.

De Commissie inzake Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,
Mevrouw Marleen Colpin, mevrouw Evelien Timbermont, de heren Bengt Verbeeck, Joël
Boussemaere en Jan Fiers effectieve leden,
Mevrouw Ingrid Hugelier, secretaris.

Opgemaakt in twee originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij

De secretaris

De voorzitter

I. HUGELIER

B. DE GROOTE